

различных форм представления информации, а также давать представление о методах научного исследования с помощью имитации последнего средствами мультимедиа. При этом повышается доступность обучения за счет более понятного, яркого и наглядного представления материала. Электронный учебник должен обеспечивать выполнение всех основных функций, включая предъявление теоретического материала, организацию применения первично полученных знаний (выполнение тренировочных заданий), контроль уровня усвоения (обратная связь!), задание ориентиров для самообразования. Реализация всех звеньев дидактического цикла процесса обучения посредством единой компьютерной программы существенно упростит организацию учебного процесса, сократит затраты времени учащегося на обучение и автоматически обеспечит целостность дидактического цикла в пределах одного сеанса работы с электронным учебником [2].

К числу существенных позитивных факторов, которые говорят в пользу такого способа получения знаний, относятся:

- лучшее и более глубокое понимание изучаемого материала;
- мотивация обучаемого на контакт с новой областью знаний;
- значительное сокращение времени обучения;
- лучшее запоминание материала (полученные знания остаются в памяти на более долгий срок и позднее легче восстанавливаются для применения на практике после краткого повторения) и др. [3].

Решение проблемы соединения потоков информации разной модальности (звук, текст, графика, видео) делает компьютер универсальным обучающим и информационным инструментом по практически любой отрасли знания и человеческой деятельности.

1. Башмаков, А.И., Башмаков, И.А. Разработка компьютерных учебников и обучающих систем. – М.: Филинь, 2003.
2. Норенков, И.П., Зимин, А.М. Информационные технологии в образовании. – М.: МГТУ им. Н.Э. Баумана, 2004.
3. Информатизация образования: направления, средства, повышение квалификации / под ред. С.И. Маслова. – М.: МЭИ, 2004.

УДК 378

РОЛЯ МЕТАДИЧНАЙ СЛУЖБЫ Ў РАЗВІЦЦІ СІСТЭМЫ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКАСЦІ КАЛЕДЖА

THE ROLE OF THE METHODOICAL MANAGEMENT IN THE DEVELOPMENT OF THE QUALITY MANAGEMENT SYSTEM OF COLLEGE

**Калпінская Н.С.
Kalpinskaya N.**

Лідскі каледж установа адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы»
Ліда, Беларусь

This report contains consideration of the role of the methodical management in the development of the Quality Management System of Lida College the educational

establishment «Grodno Yanka Kupala State University».

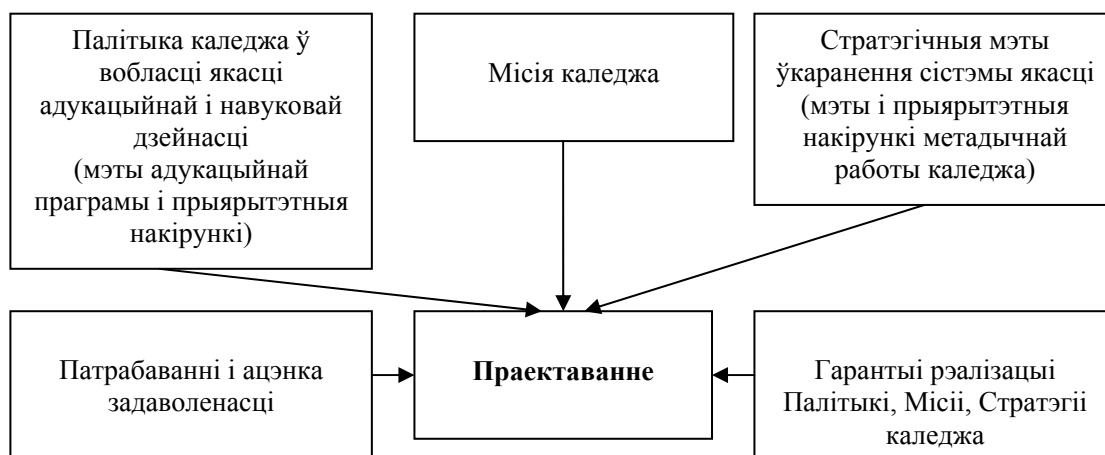
Tempora mutantur et nos mutamur in illis...

«Часы мяняюцца і мы мянемся разам з імі,» – гаварылі ў старажытнасці. Наш час – гэта час каардынальных перамен ва ўсіх сферах грамадска-палітычнага і сацыяльна-эканамічнага жыцця. Сфера адукацыі – не выключэнне. Спазніцца, своечасова не прыстасавацца да ўмоў часу – значыць безнадзейна адстаць, аказацца на абочыне постіндустрыяльнай цывілізацыі. Выкладчыкі нашага каледжа гэта добра разумеюць. Пра гэта сведчаць лічбы: згодна вынікам даследавання «Узровень прафесіянальнай кваліфікацыі педагогічных кадраў у сістэме адукацыі» толькі 8 % педагогаў лічаць, што якасць сучаснай адукацыі адпавядае патрабаванням часу, 31 % выкладчыкаў мяркую, што якасць сучаснай адукацыі адпавядае чаканням навучэнцаў і іх бацькоў, і толькі 6 % педагогаў лічаць, што якасць сучаснай адукацыі адпавядае чаканням выкладчыкаў.

Таму ў нашай навучальнай установе вялікая ўвага ўдзяляецца пытанням якасці адукацыйнага працэсу, забяспячэнню адпаведнага метадычнага суправаджэння і ўкараненню ў практыку работы кожнага выкладчыка сучаснай ідэалогіі адукацыі.

Арганізацыя метадычнай работы ў каледжы рэгламентуецца заканадаўчымі дакументамі Рэспублікі Беларусь, лакальнымі палажэннямі каледжа. Будуецца зыходзячы з асноўных накірункаў усёй педагогічнай сістэмы каледжа і на агульных прынцыпах адукацыйных тэхналогій. Пры гэтым улічваюцца індывідуальныя асаблівасці кожнага выкладчыка, вынікі дыягнастычных працэдур удзельнікаў адукацыйнага працэсу.

Сістэма праектавання метадычнай работы ў каледжы выглядае наступным чынам (малюнак 1).



Мал. 1. Сістэма праектавання метадычнай работы

У адпаведнасці са Стандартам СТВ ISO 9001 – 2009 гэта дзейнасць ажыццяўляецца на аснове 8 асноўных прынцыпаў:

1. Арыентацыя на спажыўца. Арганізацыя метадычнай дзейнасці залежыць ад сваіх спажыўцоў (навучэнцаў, персанала, наймальнікаў), і зацікаўленых бакоў, і таму накіравана на задавальненне іх бягучых і схаваных патрэб, імкнецца перавысіць чаканні кожнага з іх, арыентуецца на вынік, дасягненне якога паддаецца вымярэнню па розных ўзроўнях і тэрмінах выканання.

2. Лідэрства кіраўніка. Не толькі адміністрацыя каледжа, а і метадыст, з дакладнай акрэсленасцю межаў поля дзейнасці ў спалучэнні з прадастаўленнем свабоды выбара спосабаў рашэння праблем, персанальнай адказнасцю за свой участак работы, стварае і падтрымлівае ўнутранае асяроддзе карпаратыўнага менеджмента, што дазваляе забяспечыць больш поўнае прыцягненне выкладчыкаў у працэс дасягнення мэтай.

3. Працэсны падыход. Запланаваныя вынікі дасягаюцца найбольш эфектыўным спосабам, калі суадноснымі відамі дзейнасці і неабходнымі для іх рэсурсамі кіруюць як працэсамі.

Так як працэс – гэта сістэма ўзаемазвязаных дзеянняў, у ходзе якіх рэсурсы, якія ўваходзяць, пераўтвараюцца ў прадукт ці вынік працэсу.

1. Сістэмны падыход. Дасягненне стратэгічных мэтай метадычнай работы павінна ажыццяўляцца на аснове ідэнтыфікацыі відаў дзейнасці як працэсаў, іх разумення, кіраўніцтва і ўпраўлення як адзінай сістэмай. Усе працэсы і віды дзейнасці ў каледжы ўзаемазвязаны і ўключаюць не толькі адукацыйныя (атрыманне сярэдняй спецыяльнай адукацыі), але і забеспячэнне рэсурсамі, унутраны аўдыт, аналіз з боку кіраўніцтва і г. д.

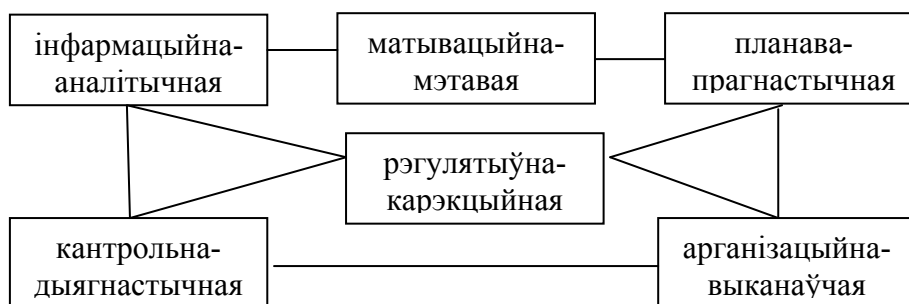
2. Прыцягненне педагогаў. Выкладчыцкі састаў – аснова навучальнай установы. Поўнае прыцягненне ў працэс кіравання якасцю ўсіх педагогаў, накіраванасць на індывідуальную творчасць, ініцыятыву, прафесійнае ўдасканаленне, пастаяннае самаўдасканаленне і самаразвіццё выкладчыкаў, дае магчымасць з карысцю выкарыстаць не толькі іх функцыянальна значымыя, але і крэатыўныя здольнасці, і адначасова павышае ступень іх задаволенасці як унутраных спажыўцоў.

Пастаяннае паляпшэнне дзейнасці метадычнай работы разглядаецца як нязменны працэс.

1. Прыняцце рашэнняў, заснаваных на фактах. Для дасягнення рэальнай эфектыўнасці рашэнні прымаюцца на аснове аб'ектыўнага аналізу дадзеных і інфармацыі.

2. Узаемавыгадныя адносіны з пастаўшчыкамі. Каледж і пастаўшчыкі (школа, ПТВ) узаемазалежныя. Адносіны ўзаемнай выгады павышаюць здольнасць абодвух бакоў ствараць каштоўнасці.

Асновапалагаючымі састаўляючымі працэсу кіравання прафесійнага развіцця педагогічнага калектыва з'яўляюцца функцыі (малюнак 2).



Мал. 2. Схема ўзаемасувязі функцый кіравання [1]

Праз іх прасочваецца адзіны кіраўнічы цыкл (1 год).

Асновай для праектавання і распрацоўкі рабочых працэсаў з'яўляюцца вынікі комплекснай самаацэнкі (самадаследавання) ўсіх накірункаў метадычнай работы. Трэба адзначыць, што апісанне ўсіх асноўных і дапаможных працэсаў работы дастаткова працяглая працэдура. Яна можа працягвацца на працягу ўсяго перыяду

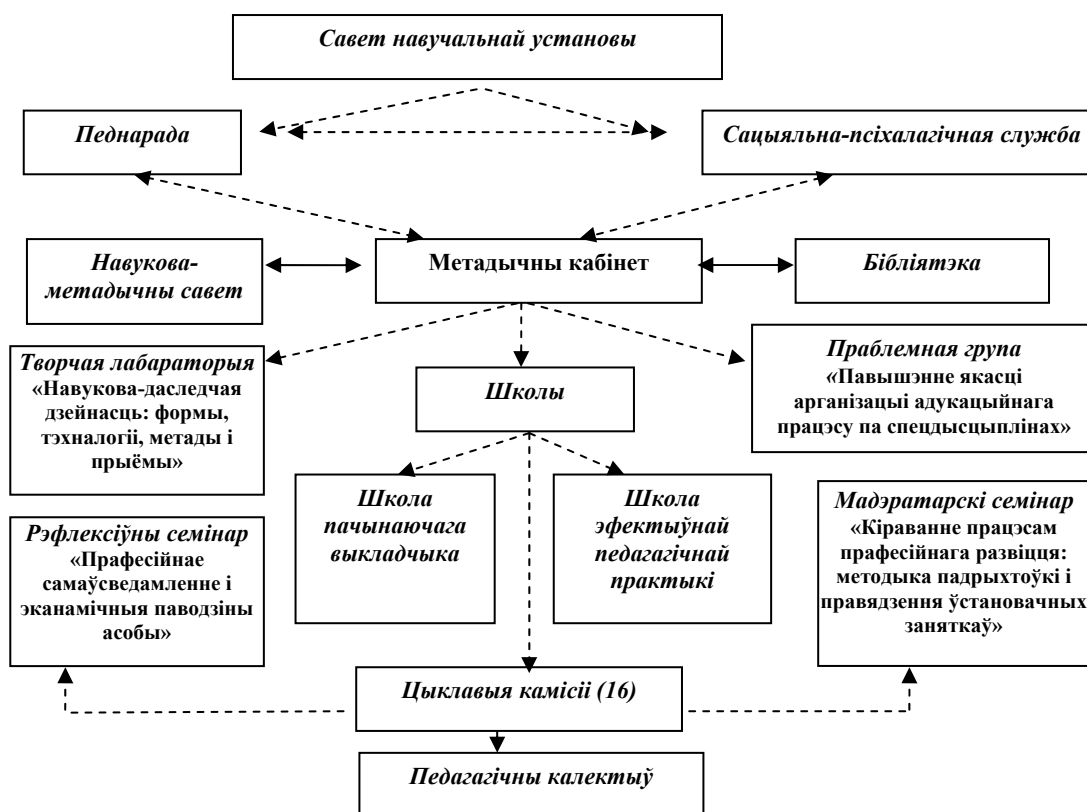
распрацоўкі сістэмы якасці ў каледжы.

Аднак, на першым этапе гэтай работы здзяйсняецца стандартнае апісанне асноўных працэсаў ў выглядзе палажэнняў, інструкцый, памятак, метадычных указанняў, рэгламентаў.

Другі этап – упарадкаванне і ўдасканаленне асноўных рабочых працэсаў (распрацоўка уніфіцыраваных дакуменціраваных працэдур і спецыфікацыя працэсаў, якія змяшчаюць: дакладнае размеркаванне адказнасцей і паўнамоцтваў персанала ў дадзеным працэсе; паказчыкі і характарыстыкі якасці працэсу і метады іх вымярэння, ступень дасягнення мэтай дадзенага працэсу; графічнае апісанне працэсаў; іншая інфармацыя, неабходная для апісання і кіравання працэсамі). Аналізуючы метадычную работу ў нашым каледжы, можна выдзяліць наступныя накірункі дзейнасці (працэдур):

1. Павышэнне кваліфікацыі выкладчыкаў.
2. Стварэнне метадычнага банка.
3. Вывучэнне, абагульненне і распаўсюджванне эфектыўнага педагогічнага вопыту.
4. Знешнія сувязі.
5. Удасканаленне матэрыяльна-тэхнічнай базы.
6. Выдавецка-афарміцельская дзейнасць.

Кіраванне працэдурамі метадычнай работы прадстаўлена праз наступную мадэль арганізацыі метадычнай дзейнасці (малюнак 3).



Мал. 3. Мадэль метадычнай службы Лідскага каледжа

Для кожнага метадычнага аб'яднання акрэслены свае канкрэтныя мэты, задачы, накірункі дзейнасці, алгарытм работы.

Упраўленне метадычнай работай каледжа, прадстаўленай на мадэлі, ажыццяўляецца мэтанакіраваным, комплексным, скаардынаваным узаемадзеяннем як на дадзены працэс у цэлым, так і на яго асноўныя элементы, якое накіравана на якасць рэалізацыі адукацыйных паслуг, вызначаных нарматыўнымі дакументамі, станам і тэндэнцыямі развіцця адукацыйнай сістэмы, запытамі рэгіянальнага соцыума. Пры гэтым якасць рэалізацыі адукацыйных паслуг мы разглядаем у вузкім і шырокім сэнсе гэтага слова.

Калі гаварыць аб якасці ў вузкім сэнсе слова, – то гэта якасць вынікаў работы супрацоўнікаў каледжа. Таму ў каледжы распрацавана мадэль асобы навучэнца.

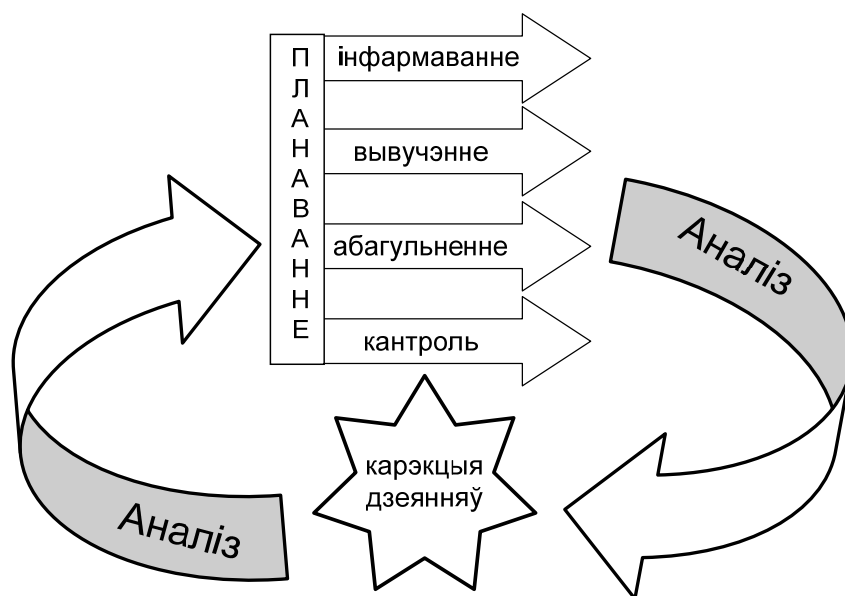
Мэта кожнага выкладчыка: рэалізаваць мадэль асобы навучэнца з дапамогаю выкладаемай дысцыпліны.

У шырокім сэнсе якасць – гэта не толькі якасць падрыхтаванасці выпускніка каледжа, але і якасць адукацыйнага працэсу, умоў, у якіх ён ажыццяўляецца: якасць падрыхтоўкі кадраў, якасць тэхналогій, якасць працоўнай маралі, якасць фінансавых і матэрыяльных умоў, якасць канцэптualaнага курсу кіравання.

Асноўныя рэсурсы, якія забяспечваюць удасканаленне сістэмы эфектыўнага кіравання якасцю наступныя:

- 1) рэсурсы і тэхналогіі выкладання, паспяховасць педработнікаў;
- 2) рэсурсы і тэхналогіі адукацыі, паспяховасць навучэнцаў;
- 3) рэсурсы і тэхналогіі кіравання, паспяховасць адміністратараў.

Аснову эфектыўнага кіравання метадычнай работай у каледжы складае рэалізацыя тэхналагічнага цыклу кіраўнічай дзейнасці, якая складаецца з наступных звёнаў (малюнак 4).



Мал. 4. Структура кіравання

На кожным этапе гэтай дзейнасці праводзіцца маніторынг дынамікі ўзроўню прафесійнай кампетэнтнасці выкладчыкаў і дынамікі пазнавальнай актыўнасці навучэнцаў. У выніку аналізу дзейнасці вызначаюцца звёны структуры кіравання.

Вынікі дыягнастычных працэдур даюць магчамасць аказаць выкладчыкам канкрэтную дапамогу, удасканальваць працэс унутрыкаледжнага кіравання, дэмакратызаваць і інтэнсіфікаваць яго.

Планаванне метадычнай работы ў каледжы ажыццяўляецца згодна працэдуры аператыўнага планавання, зыходзячы з якой, можна ажыццяўляць планаванне на працягу шэрагу гадоў.

Такая сістэма работы дазваляе дакладна вызначыць мэту, праводзіць аналіз дзейнасці за папярэдні перыяд і дыягностыку цяжкасцей, якія ўзнікаюць у выкладчыкаў. На аснове гэтага выяўляюцца праблемы. І толькі пасля дадзенай работы фармуліруюцца задачы і складаецца план работы на пэўны прамежак часу.

Метадычная работа ў каледжы накіравана на забеспячэнне якасці адукацыі, а гэта значыць, - на забеспячэнне якасці мэтаў, якасці умоў, якасці адукацыйных паслуг, якасці выніку.

1. Глинский, А.А. Управление системой методической работы в общеобразовательном учреждении: пособие для руководящих работников и специалистов учреждений общего среднего образования и системы повышения квалификации / А.А. Глинский. – Минск: Зорны верасень, 2008. – 252 с.

УДК 371.335.5

ИНТЕРАКТИВНАЯ ОБУЧАЮЩАЯ СИСТЕМА

INTERACTIVE LEARNING SYSTEM

Карпович С.Е., Бегун Д.Г., Баев В.С., Кекиш Н.И.

Karpovich S., Begun D., Bayeu V., Kekish N.

Белорусский государственный университет информатики и радиоэлектроники
Минск, Беларусь

The approach to developing of interactive learning system was presented. It based on distributed net of knowledge as complex of interrelated multimedia modules with navigation system. As result the learner can get a personal tutorial on concrete subject accordingly his education level and skill.

Методическое и компьютерное обеспечение образования на сегодняшний день отстает от возможностей информационных технологий, что тормозит внедрение новых современных методов обучения в систему образования. В то же время требования к образованию и информационная нагрузка на обучаемого постоянно возрастают, а на подготовку специалиста высокого уровня требуется все больше времени и средств. Поэтому так необходимы новые методы, средства и системы обучения, ускоряющие процесс познания, не снижающие, а наоборот повышающие качества и уровень образования.

Как показывает проведенный анализ, существующие в настоящее время возможности применения компьютеров для создания средств обучения и самообучения, включая компьютерные учебники, учебные пособия и практикумы, в значительной степени не используются. Часто новые компьютерные учебники представляют собой электронную версию полиграфического издания, либо адаптированные полиграфические материалы, дополненные неподвижными рисунками или движущимися изображениями, иллюстрирующими текст, но не имеющими самостоятельного обучающего значения.